

ת"פ 30494/12/16 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד רוני סלע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 30494-12-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
נ' סלע

לפני כב' השופטת נעה תבור, סגנית הנשיא
המאשימה פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
ע"י ב"כ עו"ד שירי פרל
נגד

הנאשמים רוני סלע
ע"י ב"כ עו"ד ניר שניידרמן

גזר דין

כללי

1. הנאשם, יליד 1964, הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בעבירות של **גניבה בידי עובד** לפי סעיף 391 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - "**החוק**"), **זיוף בכוונה לקבל דבר** לפי סעיף 418 אמצע לחוק, **שימוש במסמך מזויף** לפי סעיף 420 לחוק ו**קבלת דבר במרמה** לפי סעיף 415 רישא לחוק. הכרעת הדין בעניינו ניתנה בתאריך 08.07.18.

על פי עובדות כתב האישום, החל משנת 2006 הועסק הנאשם על ידי המתלוננים בעבודות מזדמנות של אחזקה בביתם. בין השנים 2010-2011, גנב הנאשם 38 שיקים משני פנקסים השייכים למתלוננים בעת שביצע עבודה בביתם.

הנאשם זייף, בין בעצמו ובין באמצעות אחר, את חתימת המתלוננת על גבי השיקים הגנובים ומילא את פרטיה באופן שנחזה להיראות כאילו המתלוננת היא זו שמילאה אותם. מיד לאחר מכן, הפקיד הנאשם חלק מהשיקים בעסקים נותני שירותי מטבע וקיבל תמורתם כסף מזומן. את שאר השיקים הגנובים והמזויפים, מסר הנאשם לעסקים שונים תמורת סחורה שקיבל או בתמורה לחוב שחב להם או כהשקעה וזאת במהלך השנים 2013 ועד 2015, והכול כמפורט בטבלה שצורפה לכתב האישום.

במעשיו אלו, קיבל הנאשם במרמה סך של 423,950 ₪.

2. בהתאם להסכמת הצדדים, בטרם טיעונים לעונש הופנה הנאשם לשירות המבחן לעריכת תסקיר. המאשימה הודיעה שהמתחם לשיטתה נע מ-14 חודשי מאסר ועד 36 חודשי מאסר בפועל. עוד הצהירה המאשימה כי ככל שהנאשם ישיב למתלוננים 100,000 ₪ תעתור לעונש של 14 חודשי מאסר ובמידה ולא יעשה כן, תבקש להשית עליו 18 חודשי מאסר. כן הוסכם כי ההגנה תהא חופשית בטיעוניה.

תסקיר שירות המבחן

3. בתסקיר מיום 20/1/19, התייחס שירות המבחן, כדרכו המקצועית, למכלול נסיבותיו של הנאשם. מדובר באדם כבן 56, הסובל ממחלות שונות שמפאת צנעת הפרט לא יפורטו. הנאשם נשוי בשנית ואב לשישה ילדים.

- לעניין העבירות נשוא דיון זה תאר ברקע חובות כספיים משמעותיים, התנהלות כלכלית בלתי מחושבת והיעדר מקור הכנסה בעקבות תאונת עבודה שעבר. הנאשם קיבל אחריות חלקית למיוחס לו בכתב האישום, לצד זאת הביע אמפתיה כלפי המתלוננים. עוד שיתף, כי התקשה למצוא פתרונות אלטרנטיביים למצבו, לא התייעץ עם אחרים מתוך בושע ופעל באופן אימפולסיבי והישרדותי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לקבל אחריות מלאה למעשיו, מחזיק בעמדות קורבניות ובעל נטייה לטשטוש הסתרה ומניפולטיביות.
4. כגורמי סיכון להישנות העבירה, בחן שירות המבחן את חומרת העבירות, היקפן ומשכן, היעדר ההכרה של הנאשם באלמנטים של מרמה המאפיינים את התנהלותו, נטייתו לפתרונות שוליים ואימפולסיביים בזמן משבר, מורכבות מצבו הכלכלי והבריאותי ובחירתו להסתיר את ההליך המשפטי ממשפחתו.
- כגורמי סיכוי לשיקום, הפנה שירות המבחן לכך שלנאשם רקע של תפקוד תקין במישורי חייו השונים ולכך שזו מעורבותו הראשונה עם החוק.
5. הנאשם הביע בפני שירות המבחן רצון מילולי להשתלב בטיפול, אותו תופס כגורם תמיכתי בלבד שסייע לו בהיבט המשפטי. בניסיון למקד צרכיו הטיפוליים, שלל דפוסים מרמתיים או דפוסים אחרים בעייתיים והתקשה בעריכת התבוננות עצמית ביקורתית. בנסיבות אלה, התקשה שירות המבחן לבוא בהמלצה שיקומית בעניינו.
6. לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן, נדחתה שמיעת הטיעונים לעונש מעת לעת על מנת לאפשר לנאשם לשלם פיצוי למתלוננים, כאשר לדיון בתאריך 11.11.19 לא התייצב והוצא נגדו צו הבאה. לשיבה הנדחית שהתקיימה ביום 26.01.20 הנאשם התייצב ונשמעו הטיעונים לעונש לאחר שנדחתה בקשת ההגנה לדחות שוב את הדיון לצורך תשלום הפיצויים כמוסכם בהסדר.

הראיות והטיעונים לעונש

7. במסגרת **הראיות לעונש** הגישה ב"כ המאשימה הצהרת נפגעת עבירה (ת/1) בה התייחסה לאמון הרב שנתנו בנאשם, הכנסתו כבן בית ועוצמת הפגיעה בכיס ובאמון. המתלוננת תיארה את הערמומיות והשיטתיות בה נהג הנאשם במשך השנים בהן בוצעו העבירות והתייחסה לסכום הכסף הרב ולעובדה שעד היום לא הושב. ב"כ הנאשם הגיש מסמכים רפואיים ותלושי שכר (ס/1). לאחר הטיעונים הגיש מסמכים רפואיים עדכניים וכן תלושי שכר.
8. **ב"כ המאשימה**, התייחסה בטיעוניה לעונש לנסיבות ביצוע העבירות ולערכים המוגנים העומדים בבסיסן. לגישתה מידת הפגיעה בערכים המוגנים משמעותית לנוכח הסכום שגזל הנאשם מהמתלוננים תוך מעילה באמונם. לאחר שהפנתה לפסיקה, עתרה ב"כ המאשימה למתחם שנע מ-14 ועד 36 חודשי מאסר. מבחינת העונש המתאים לנאשם לא התעלמה התובעת מעברו הנקי של הנאשם ומהודאתו שחסכה זמן שיפוטי. מנגד הדגישה את מספרן והימשכותן של העבירות, את העובדה שעד כה וחרף ההזדמנויות שניתנו לשם כך הנאשם לא החזיר למתלוננים סכום כלשהו, את התרשמות שירות המבחן מקושי בקבלת אחריות מלאה לביצוע העבירות וכן היעדר המלצה טיפולית בעניינו. באיזון בין כל אלה ובשים לב לחלופי הזמן מאז ביצוע העבירה ביקשה המאשימה לגזור על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי וקנס גבוה.
9. **ב"כ הנאשם**, הסתייג בפתח טיעונו מן המתחם לו עתרה המאשימה וטען כי לגישתו המתחם יכול שיתחיל במאסר לתקופה שניתנת לריצוי בדרך של עבודות שירות. לתמיכה בטענתו הפנה לפסיקה. ב"כ הנאשם הדגיש את המניעה האובייקטיבית בעטיה נבצר מהנאשם להחזיר כסף בשל הליך פשיטת רגל בו הוא מצוי. בטיעונו פירט הסנגור את מכלול נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם תוך שהדגיש את עברו הנקי, הודאתו, מצבו הרפואי והעובדה שמאז ביצוע העבירות חלפו למעלה מ-9 שנים. כן התייחס הסנגור לגורמים מפחיתי הסיכון המצוינים בתסקיר שירות המבחן ולכך שאין כל סיכון שיעבור עבירות נוספות. לטענת הסנגור אין כל תועלת

משליחת הנאשם למאסר. לגישתו משקלם המצטבר של כל הנתונים לקולה מצדיק מיקום עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה בדרך שתאפשר לו לרצות עבודות שירות.
10. **הנאשם** בדבריו הביע חרטה ובושה על מעשיו, אותם הסתיר מבני משפחתו.

דין והכרעה

11. **הערכים המוגנים ונסיבות ביצוע העבירה** - עבירת גניבה ממעביד מכוונת שני חיצו פגיעה אל נפגעי העבירה - האחד פוגע בזכות הקניין בשל הרכוש שנגזל, השני פוגע באמון שרוכש אדם למי שעובד עבורו. מקום שהמעביד הוא אדם פרטי והפגיעה נעשית בביתו של המעסיק הפגיעה באמון חמורה שבעתיים. מעשי המרמה, הזיוף וההתחזות פגעו גם בחיי מסחר תקינים שכן הנאשם עשה שימוש נרחב בשיקים המזויפים. בעבירות אלו פגע הנאשם ביחסי האמון הנחוצים לביצוע עסקאות בין אדם ל חברו. מדובר בעבירות מתוכננות ושיטתיות שבוצעו לאורך תקופה ארוכה מבלי שהנאשם עצר והתעשת. הנזק שנגרם למתלוננים בסך 423,950 ₪ הוא נזק רב מאד ובסופו של דבר נבלמו העבירות בשל כך שהנאשם נתפס ולא משום שהתחרט או שינה דרכיו. מכאן **שנסיבות ביצוע העבירות כמתואר לעיל מצביעות על פגיעה משמעותית בערכים המוגנים.**

12. **מדיניות הענישה ומתחם העונש ההולם** - עיון בפסיקה מעלה כי **מתחם הענישה לעבירה של גניבה ממעביד** משתנה בהתאם למספר מקרי הגניבה, אופן הביצוע, מידת התחכום וסכום הגניבה בו מדובר. לרוב מדובר בעונשי מאסר לתקופות שונות. בע"פ (מח-ת"א) 20466-10-14 **אילטוב נ' מדינת ישראל** (25.02.15) התייחס בית המשפט המחוזי למתחם הענישה הראוי בעבירה של גניבה ממעביד ופסק באלו המילים:

"דעתנו היא כי לא ניתן בעבירה מסוג זה להסתפק בענישה שאיננה כוללת רכיב של מאסר. הטלת מאסר - היא האמירה הנורמטיבית ואמירה זו מן הראוי שתאמר. צדק על כן בית משפט קמא כאשר אימץ מתחם ענישה שהרף התחתון שלו הוא מאסר קצר. גם הרף העליון שציין בית משפט קמא איננו מופרז, אם כי הטווח הוא רחב במיוחד. העבירה של גניבה ממעביד היא עבירה קשה הן בשל ההיבט הרכושי הגלום בה והן בשל המעילה באמון. קל יותר להתגונן כנגד גנבים מבחוץ, קשה להתגונן כאשר הגנב מצוי בביתך שלך. מעביד רשאי לסמוך על עובדיו ולצפות כי לא ישלחו ידם ברכוש שהופקד בידיהם מכוח תפקידם."

לגופו של עניין ניתן ללמוד על מדיניות הענישה הנוהגת מהמקרים הבאים: רע"פ 3153/10 **שבתשולי נ' מדינת ישראל** (29.4.10) - שם הושתו 8 חודשי מאסר בפועל על נאשם שגנב ממעבידו בשלוש הזדמנויות רכוש בסך כולל של 2,000 דולר, עפ"ג (מחוזי-ת"א) 598-11-14 **קעדאן נ' מדינת ישראל**, שם קבע בית המשפט המחוזי מתחם שני ממאסר קצר ועד 24 חודשי מאסר לנאשם הורשע בגניבה ממעביד בסך כולל של 85,000 ₪. על הנאשם שהחזיר את מלוא הסכום נגזר עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. ברע"פ 3746/13 **אורן נ' מדינת ישראל** (26.6.13) מנהל בכיר בחברה שגנב עשרות אלפי שקלים באמצעות זיוף תלושי שכר (והורשע גם בעבירות מנהלים בתאגיד והדחה בחקירה) נדון ל-20 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס בסך 30,000 ₪. ברע"פ 1960/15 **ברוקס נ' מדינת ישראל** (24.3.15), גובה בחברת אחזקה שדיווח בחסר על סכומים שגבה וכך נטל כ-75 אלף ₪, ואשר נדון ל-8 חודשי מאסר, פיצוי בגובה הגניבה, קנס, מאסר על תנאי והתחייבות. ברע"פ 5540/15 **גאוי נ' מדינת ישראל** (24.8.15), עליו הסתמך הסנגור, עובדת משק בית שגנבה פנקסי שיקים באמצעותם רכשה מוצרים בכ-105 אלף ₪ ונדונה ל-8 חודשי מאסר, פיצוי בסך 40,000 ₪ ומאסר מותנה. ברע"פ 8529/12 **עקל נ' מדינת ישראל** (18.12.12), עובד קופת החולים שבמסווה של החזרים ללקוחות גנב עשרות אלפי שקלים ונדון ל-8 חודשי מאסר, פיצוי בסך 30,000 ₪ וקנס בסך 7,500 ₪. בעפ"ג (מחוזי מרכז) 2148-03-11 איירין קבאנג נ' מדינת

ישראל (פורסם בנבו, 10.04.2011) הורשעה הנאשמת, אשר עבדה כמטפלת אצל קשיש, בביצוע עבירות של גניבה בידי עובד, ניסיון לגניבה בידי עובד, זיוף כוונה לקבל דבר, שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר במרמה בסכום של כ-56,000 ₪. בית משפט קמא השית עליה 18 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים וזאת חרף הסכמת הצדדים לעונש מוסכם של חודשיים, בכפוף להשבת הגזלה, או 6 חודשים ככל שלא יוחזר הכסף. בית משפט שלערעור מצא כי העונש שגזר בית משפט קמא "חורג ממדיניות הענישה הראויה ואינו מתחשב במידה הראויה בכך שהמערערת החזירה למתלון ולאחרים שנפגעו כתוצאה ממעשיה את מלוא הסכומים שגנבה מהם" ומשכך מצא להקל את עונש לתקופה של 6 חודשי מאסר בפועל.

13. עיינתי בפסקי הדין עליהם הסתמכו הצדדים בטיעוניהם לעונש. מפסקי הדין אליהם הפנה הסנגור לא ניתן לגזור גזירה שווה. ברע"פ 5540/15 שצוטט לעיל דובר בסכום נמוך משמעותית מעניינו. בת"פ 1155/06 מדינת ישראל נ' מזרחי דובר בעובדת בנק שלקחה הלוואות בסך 442,126 ₪ אך התחרטה וגילתה למנהליה על המעשים ואף החזירה את כל סכום הגניבה ובנסיבות אלה הגבילה עצמה המאשימה לעתירה עונשית של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בת"פ 29461-11-11 מדינת ישראל נ' מזון, דובר אמנם בגניבה ממעביד שבוצעה בצוותא בסכום של כ- 800,000 ₪ אולם שם במסגרת הסדר הוסכם כי המאשימה תגביל את עצמה לשנת מאסר בפועל ולבסוף הושתו על הנאשמת 10 חודשי מאסר. בעפ"ג 11782-09-08 רייכמן נ' מדינת ישראל דובר בנאשמת שגנבה 300,000 ₪ מהחברה ונידונה על ידי בית משפט קמא ל- 12 חודשי מאסר בפועל. במהלך הדיון בערעור הציגה הנאשמת הסכם פשרה אליו הגיעה עם המעביד ונכון לאותו מועד שילמה למעלה מ-60,000 ₪. בנסיבות אלה הוקל עונשה ל- 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. פסקי הדין אליהם הפנה הסנגור בהשלמת טיעוניו התייחסו לסכומים נמוכים בהרבה. לעומת זאת, מפסק הדין העיקרי אליו הפנתה המאשימה בעפ"ג (מחוזי מרכז) 49884-04-17 **חלינסקי נ' מדינת ישראל** (19.11.17) ניתן ללמוד על מתחם העונש ההולם בעניינו. שם דובר במזכירה במחלקת גבייה במתנ"ס עירוני שגנבה בתקופה של שנתיים כ-459,808 ₪. בית המשפט קמא קבע מתחם ענישה שנע מ-24 ועד 36 חודשי מאסר. בית המשפט קמא מצא לסטות ממתחם הענישה שקבע בשים לב לעברה הנקי של הנאשמת, הודאתה, העובדה שחתמה על הסכם פשרה עם המעביד במסגרתו התחייבה להשיב את כספי הגניבה והתקבל תסקיר ממליץ בעניינה, ומשכך גזר עליה 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בדחות את הערעור מצא בית משפט שלערעור להעיר כי הרף התחתון של מתחם הענישה שנקבע "מחמיר במידה מסוימת ביחס למדיניות הענישה ההולמת" אולם עודנו מצוי בתחום הסבירות באופן שאינו מצדיק התערבות ערכאת הערעור.

14. קיים הבדל בין הנאשם לבין אדם הממלא תפקיד בתאגיד או בגוף ציבורי שם הגניבה פוגעת בציבור הרחב אלא שלהבדל זה שתי פנים - מחד גיסא כאדם פרטי החומרה נמוכה יותר, מאידך גיסא כאדם פרטי הפגיעה במתלוננים חמורה יותר, מורגשת יותר והנזק שנגרם להם פוגע בהם ישירות. שקלתי מכלול הנתונים, טיב העבירה ומיהות המבצע, השיטתיות והתכנון, ריבוי העבירות והתמשכותן על פני שנים, סכום הנזק למתלוננים ומדיניות הענישה הנוהגת ואני קובעת כי מתחם העונש ההולם בעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין **12 חודשי מאסר לבין 36 חודשי מאסר בפועל וענישה נילוית**.

15. **העונש המתאים לנאשם** - נתון מרכזי בקביעת העונש המתאים והוא עובר כחוט השני בכל פסקי הדין העוסקים בענישה בעבירות אלו הוא שאלת החזרת סכום הגזלה. במקרה דנן לא הוחזר דבר אף שהטיעונים לעונש נדחו למטרה זו מאז יולי 2018. הליך פשיטת רגל אינו מהווה הסבר מניח את הדעת, ראשית מפני שאם בשל אותו הליך לא ניתן היה להשיב סכומי כסף לא ברור על שום מה נדחו הטיעונים לעונש לתקופה כה ממושכת תוך שהנאשם מבקש הזדמנויות חוזרות להפקדת הפיצוי. בנוסף לא הוצג כל ניסיון להסדרת הנושא באמצעות המנהל המיוחד. כמו כן שקלתי העדר המלצת שירות המבחן על רקע העדר טיפול. מנגד שקלתי

ההודאה וקבלת האחריות והחיסכון בזמן השיפוט והעובדה שנחסכה למתלוננים עדות בבית המשפט. שקלתי העדר הרשעות קודמות, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות והעובדה שלא נפתחו תיקים נוספים. כן שקלתי פגיעת העונש בנאשם בשל מצבו הבריאותי ובשל העובדה שמשפחתו אינה מודעת להליך והקושי הצפוי בהתמודדות המשפחה עם מאסר. קושי זה נמנה בין השיקולים בגזירת העונש וברור כי שליחת אדם למאסר קשה לו וקשה למשפחתו.

16. האיזון בין הנתונים מאפשר לגזור עונשו של הנאשם קרוב לתחתית מתחם העונש ההולם אך בלא השבת הכסף, שהוא הביטוי המרכזי לקבלת אחריות, לא ניתן לגזור עונש בתחתית המתחם ממש.

סוף דבר - אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 15 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם יתייצב למאסרו בבימ"ר ניצן, עד השעה 10:00, ביום 15.3.20 כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר כולל אפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס בטלפונים 08-9787377, 08-9787336. תנאים שנקבעו בהליך המ"ת ישמשו ערובה להבטחת התייצבות הנאשם למאסר. כן אני מורה על הוצאת צו עיכוב יציאה מהארץ למשך 180 יום או עד להתייצבות הנאשם במאסר לפי המוקדם. הנאשם יפקיד דרכונו במזכירות בית המשפט בתוך 24 שעות.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מיום שחרורו לא יעבור עבירת רכוש או מרמה מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מיום שחרורו לא יעבור עבירת רכוש או מרמה מסוג עוון.

ד. קנס בסך 5,000 ₪, או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל מיום 1.8.20, ובהמשך בכל 1 בחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו תעמוד יתרת הקנס לפירעון מדי.

ה. פיצוי בסך 435,950 ₪ למתלוננים. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט ב- 24 תשלומים חודשיים שווים ורצופים שהראשון בהם ביום 1.4.20 והבאים בכל 1 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם תשלום במועדו תעמוד יתרת הסכום לפרעון מדי.

ב"כ המאשימה תעביר פרטי המתלוננים למזכירות בתוך 7 ימים מהיום.

המוצגים יחולטו/יושמדו/יושבו לבעליהם על פי החלטת קצין משטרה.

ככל שהופקד פיקדון בתיק או בתיק המעצרים הקשור לתיק זה, בהעדר מניעה עפ"י דין ולאחר התייצבות למאסר, יוחזר הפיקדון למפקיד או לידי מי מטעמו עפ"י יפוי כוח.

להבטחת התייצבות הנאשם למאסר ניתן צו עיכוב יציאה מן הארץ. על הנאשם להפקיד דרכון במזכירות בית המשפט בתוך 24 שעות. כמו כן על הנאשם לחתום על ערבות עצמית וערבות צד ג' בסך 50,000 ₪ שיעמדו בתוקף עד התייצבות לריצוי המאסר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ד שבט תש"פ, 19 פברואר 2020, במעמד הצדדים.